

voксе i samme Progression som Populationen, hvad der ikke blot vilde give et Folketing af aldeles usforholdsmæssige Dimensioner, men fordre Oprettelsen af ny Valgkredse, hvis Dannelse nødvendigvis maatte betinge en Omlæggen og Forandring af de ældre, og derved gribe forstyrrende ind i alle tilvante Valgforhold, i Vælgerorganisationer, der have været Frugten af lange Tidens Arbejde, og i Valgkandidaturer, der ofte alene ved Henlæggelsen af et Sogn til en anden Kreds vilde miste de hidtidige Chancer; 2) for farlige og omvæltende — fordi denne endeløse Nydannelse af Valgkredse vil aabne Vejen for den demoraliserende Valggeometri, som vi kende saa godt andet Steds fra, vil blive en Fare for den almindelige Valgret, idet man, ved at henlægge et Par Sogne fra en Kreds til en anden, let vil kunne forvandle et hidtidigt Flertal i begge Kredse til et fremtidigt Mindretal, vil omstyrte det siden Grundlovens Givelse bestaaende Forhold mellem By og Land med Hensyn til Antallet af Folkerepræsentanter, da Oprettelsen af ny Valgkredse i 4 af 5 Tilfælde vil tilfalde Hovedstaden og Byerne, og endelig vil et med Folkemængden voksende Folketing fuldstændig forrykke det ved Grundloven forudsatte numeriske Styrkeforhold mellem de to Ting, i den Grad forrykke dette betydningssfulde Forhold, at allerede nu ved den allerførste Nykredsdbannelse vil (efter det foreliggende Lovforslag) Folketinget blive mere end dobbelt saa stort som Landstinget, og det behøver neppe nærmere at udvikles, hvorledes det sidst nævnte Ting ad den Vej sikkest vil trykkes ned til et Lavmaal af Betydning og i Stedet for sin haardt tilkæmpede ligeberettigede Stilling synke ned til at blive betragtet som et saatalligt, delvist kongevalgt Senat, hvis minimale Indflydelse paa Lovgivning og Regering til Overflod kendes fra andre Lande.

Sinet har derfor undret Mindretallet mere, end at et stort Flertal i et Landstingsudvalg har kunnet gaa med til en efter Mindretallets Opfattelse saa betænkelig For-

rykkelse af det faktisk bestaaende numeriske Styrkeforhold mellem Rigsdagens tvende Afdelinger; thi den Omstændighed, at dette Flertal kun vil begynde med en mindre, endog en meget mindre Forrykkelse af Forholdet end Lovforslaget, har for Mindretallet overmaade ringe Betydning — i hvert Fald ikke Spor af principiel Betydning, al den Stund i begge Tilfælde Princippet om et voksende Folketing og et stillestaaende Landsting fuldtud knæsesættes. Hele Forfælleren er, at Princippet i sin praktiske Gennemførelse gives en mindre Begyndelseshastighed, men at det, en Gang anerkendt, ustandseligt vil gaa sin Gang og naa sit Maal saa godt som (om end lidt senere end) Lovforslaget, derom nærer Mindretallet desværre ingen Tvivl. Det er det første Skridt, der koster Overvindelse, er det først gjort, gaar det næste let, og er man først paa Straaplanet, kan der ikke standses. Naar Lovgivningsmagten en Gang har erkendt, at Folkemængden et eller andet Sted er tiltaget saa stærkt, at den i Henhold til Grundlovens § 32 kræver Oprettelsen af nye Valgkredse, hvor er da Grændsen? Er det tænkeligt, at man, som Flertallet vil, kan sætte en aldeles vilkaarlig valgt Grændse f. Eks. 25,000 eller 27,000 Indvaanere pr. Valgkreds, og — vel at mærke — overholde den? Nej — er man først ude paa Straaplanet, naar man først fast Bund ved Tallet 16,000, det Tal, der, om end i en anden Betydning, nævnes i § 32, og Mindretallet finder derfor ikke Flertallets Forslag synderlig mindre afstrækkende end Regeringens, der endog i en vis Henseende er mere tiltalende, idet det er en rationel Udførelse af det Princip, man ad Fortolkningsvejen har udfundet at være nedlagt i Grundlovens § 32, og dersom Fortolkningen er rigtig, hvorfor saa gaa paa Akkord med Princippet? Hvorfor saa lade nogle Kredse saa omtrent dobbelt saa mange Indvaanere som andre?

Mindretallet er ingenlunde blind for de Ulemper, der følge med den Opfattelse af Grundlovens § 32, som 45. Mars Praksis